

Paziņojums presei

Dzimumu līdztiesības indekss 2024. gadam — Nelieli soļi pa trauslo ceļu uz “līdztiesības savienību” nozīmē, ka ne visas valstis vienādi izjūt ieguvumus.

- **Dzimumu līdztiesības indeksa rādītājs ES ir 71 no 100, kas ir uzlabojums par 0,8 procentpunktiem kopš 2023. gada (pieaugums par 7,9 procentpunktiem kopš 2010. gada).**

Viļņa, Lietuva — EIGE šodien atklāj savu [2024. gada dzimumu līdztiesības indeksu](#), kas parāda, ka ES lēnām virzās uz “līdztiesības savienību”. Ņemot vērā politisko un ekonomisko nenoteiktību, aģentūra brīdina neieslīgt pašapmierinātībā par šiem pieticīgajiem panākumiem.

2024. gada indeksā ir vērojamas būtiskas atšķirības starp dalībvalstīm — Zviedrija ir sasniegusi augstāko punktu skaitu — 82, bet Rumānija — zemāko rādītāju — 57,5. Vislielāko pieaugumu šogad guva Malta, Čehija un Lietuva ar attiecīgi +2,3, +2,0 un +1,7 punktiem kopš 2023. gada.

Taču astoņas no 27 dalībvalstīm (Čehija, Igaunija, Horvātija, Latvija, Ungārija, Polija, Rumānija un Slovākija) vēl vairāk atpaliek no pārējās Eiropas virzībā uz dzimumu līdztiesību.

Un visi grūti iegūtie ieguvumi ir trausli. Iekļaujoša un vienlīdzīga ES joprojām ir tāls un nenoteikts mērķis, ja vien dalībvalstis nepiešķir prioritāti dzimumu līdztiesības jautājumiem, mainot politiskās un ekonomiskās programmas.

“Dzimumu līdztiesība ir pamats stiprākai Eiropai. 2024. gada indekss rāda, ka progress ir iespējams, bet mēs to saglabāsim tikai ar drosmīgu un noturīgu rīcību,” saka EIGE direktore *Carlien Scheele*.

“Politikas veidotājiem un lēmumu pieņēmējiem ES ir jāizšķiras: vai pilnībā iesaistīties dzimumu līdztiesības nodrošināšanā, vai arī ļaut saglabāt strukturālo nelīdztiesību. Vienreiz un uz visiem laikiem mums ir jāsaprot, ka dzimumu līdztiesība ir risinājums mūsu lielākajām sabiedrības problēmām. Lai veidotu spēcīgāku un saliedētāku sabiedrību.”

An EU Agency

Indeksā izmanto datus, lai sniegtu detalizētu izpratni par sešām mūsu ikdienas dzīves dimensijām: darbs, nauda, zināšanas, laiks, vara un veselība.

Spilgtākie mirkļi no šā gada izdevuma

- 15 dalībvalstis tuvinās ES vidējam rādītājam, bet astoņas valstis virzās lēnāk un vēl vairāk atpaliek no pārējām.
- **Varas** joma ir galvenais pārmaiņu virzītājspēks (+19,5 procentpunkti kopš 2010. gada un +2,3 procentpunkti kopš 2023. gada), kas atspoguļo dzimumu līdztiesības uzlabošanas lēmumu pieņemšanā.
- Taču sieviešu īpatsvars EP deputātu sastāvā samazinājās pirmo reizi kopš 1979. gada
- Progress dzimumu līdztiesības veicināšanā **veselības** jomā ir bijis lēnākais no visām jomām (+1,8 procentpunkti kopš 2010. gada), pasliktinoties gan sieviešu, gan vīriešu veselības stāvoklim visā ES.
- Panākumi **darba joma** ir palikuši nemainīgi, un dzimumu atšķirības ir vislielākās pāru ar bērniem vidū.
- **Naudas** jomā dzimumu atšķirības pieaug to personu vidū, kas vecākas par 50 gadiem, atspoguļojot sieviešu neapmaksāto aprūpes pienākumu slogu mūža garumā.
- Dzimumu atšķirības izglītībā ir labvēlīgas sievietēm — progresu **zinašanu** jomā veicina augstāks absolventu skaits, taču iesakņojusies segregācija joprojām ir šķērslis būtiskam progresam.
- Lēnais progress **laika** jomā (+3,3 procentpunkti kopš 2010. gada) liecina par to, ka sievietes uzņemas lielāko daļu neapmaksāto aprūpes pienākumu, ierobežojot darba, pašaprūpes, sporta, kultūras un brīvā laika iespējas.

Indeksā uzsvērts, kā dzimumbalstīta vardarbība vairumā jomu rada nelabvēlīgus apstākļus sievietēm. Dzimumu līdztiesības indeksa tematiskais fokuss, kas tiks izdots 2025. gadā, atspoguļos jaunākos pierādījumus no jaunā ES ar dzimumu saistītas vardarbības apsekojuma.

Lai iegūtu sīkāku informāciju un pārbaudītu savas valsts progresu līdztiesības jomā, lejupielādējiet pilnu Dzimumu līdztiesības indeksa 2024. gada izdevumu [šeit](#).

Lai saņemtu plašāku informāciju un interviju pieprasījumus, sazinieties ar Georgie Bradley.

Talrunis: [+370 6 982 7826](tel:+37069827826)

Email: georgie.bradley@eige.europa.eu

Par EIGE

Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE) veic neatkarīgus pētījumus un dalās ar labāko praksi, lai veicinātu dzimumu līdztiesību un novērstu diskrimināciju dzimuma dēļ. Kā ES dzimumu līdztiesības aģentūra mēs palīdzam cilvēkiem panākt vienlīdzīgas iespējas, lai ikviens varētu attīstīties neatkarīgi no dzimuma un izcelsmes.

Kas ir dzimumu līdztiesības indekss

Dzimumu līdztiesības indekss palīdz politikas veidotājiem izsekot un uzlabot dzimumu līdztiesību visā ES. Tas izmanto datus, lai sniegtu detalizētu izpratni par sešām mūsu ikdienas dzīves dimensijām: darbs, nauda, zināšanas, laiks, vara un veselība. Apvienojot 31 attiecīgu rādītāju no visām dalībvalstīm, ziņojumā ir sniegts īss pārskats.

Tas ļauj salīdzināt dažādas valstis, tēmas vai laika periodus. Apkopojot visus šos datus vienotā vērtējumā no 1 līdz 100 (kur 100 nozīmē pilnīgu dzimumu līdztiesību), var parādīt, kur pastāv atšķirības un kur politika varētu būt visefektīvākā.